На основу члана 28. Закона о заштити од пожара ("Сл. гласник РС", број 111/2009 и 20/2015), Школски одбор Х.Т.Ш „Божидар Ђорђевић Кукар"Лесковац дана 24.12.2018., донео је

ПРАВИЛА ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилима Х.Т.Ш „Божидар Ђорђевић Кукар" (у даљем тексту школска установа) утврђује мере заштите од пожара, организацију заштите од пожара, права и обавезе пословодног органа и осталих запослених у вези са спровођењем заштите од пожара, као и остале мере у случају пожара у школској установи.

Члан 2.

Заштита од пожара обухвата скуп мера, како нормативних тако и организационо-техничких и свих других врста, које се организују и непрекидно спроводе на свим местима и објектима који су изложени опасности од пожара, а нарочито у учионицама и осталим просторијама које служе за боравак деце и радника установе.

Члан 3.

Радници школске установе дужни су да у спровођењу мера заштите од пожара поступају у складу са Законом, прописима донетим на основу Закона, плановима заштите од пожара, одлукама Скупштине Општине Лесковац, одлукама органа управљања и одредбама ових Правила којим се регулише заштита од пожара људи и имовине у школској установи.

II МЕРЕ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 4.

У школској установи, у циљу спречавања избијања и ширења пожара, отклањања узрока пожара, спасавања људи и имовине који могу бити угрожени пожаром, предузимају се следеће мере заштите и то:

1. приликом изградње нових објеката или реконструкције и адаптације постојећих објеката, при уградњи уређаја и опреме у тим објектима, примењују се обавезно законом прописани технички нормативи и стандарди заштите од пожара;
2. сви објекти школске установе у употреби морају бити снабдевени одговарајућим апаратима и другим средствима за гашење пожара (број, врсту и место постављања утврђује и одговоран је - референт за заштиту од пожара);
3. све електричне, топлотне, вентилационе и друге инсталације и уређаји у објектима, морају се поставити тако да не представљају опасност од пожара;
4. електричне инсталације и електрични уређаји морају бити осигурани од кратког споја и преоптерећења, одговарајућим осигурачима и склопкама. Осигурачи морају бити димензионисани за одговарајуће оптерећење;
5. све собе и друге просторије у којима се држе боце са запаљивим гасовима – течностима или др. морају бити посебно обезбеђене од пожара (забрањено пушење, употреба отворене ватре и др.) – одговорни радници чији се процеси рада изводе у наведеним просторијама;
6. у радионицама у којима се врши рад са отвореном ватром, апаратима за заваривање и др. рад може да се обавља тек пошто се створе сви услови и предузму мере заштите од пожара и обезбеде средства за гашење пожара – одговоран домар;

7. истрошени материјал, пиљевине и други отпадни материјали морају се након рада свакодневно одлагати из просторије (одговоран домар);
8. ускладиштење материјала у магацинима и другим просторијама врши се у складу са важећим прописима и стандардима, с тим што се посебно води рачуна да се обезбеде несметани пожарни путеви и одговарајуће растојање ускладиштеног материјала од извора енергије;
9. прилазни путеви, улази, излази, пролази у објектима морају увек бити слободни за несметани пролаз;
10. објекте и уређаје одржавати у исправном стању и користити их наменски на безбедан начин како би се спречио настанак пожара;
11. коришћење грејних тела, термоелектричних апарата и уређаја може се вршити уз посебне мере опреза и приликом напуштања просторије у којој се користе исти се обавезно искључују (одговорни запослени у својим радним просторијама);
12. по завршетку радног времена, уочи викенда и за време празника извршити обилазак свих просторија и евидентирати нађено стање (одговоран домар);
13. за све запослене спровести обуку из области заштите од пожара и за употребу справа и средстава за гашење.
14. Противпожарну стражу потребно је организовати код извођења радова заваривања, резања и лемљења, коришћења отвореног пламена или алат који приликом коришћења варничи у просторији која није посебно прилагођена за обављање тог посла. Под противпожарном стражом подразумева се присуство лица стручно оспособљених за спровођење мера заштите од пожара са одговарајућом противпожарном опремом.

Члан 5.

Средства, уређаји и опрема за гашење пожара постављају се на приступачним и видно означеним местима у објектима предшколске установе и могу се користити само за потребе локализовања и гашење пожара у школској установи.

Уређаји, опрема и средства за гашење пожара одржавају се у исправном стању и о томе се води уредна евиденција.

III ПРОРАЧУН МАКСИМАЛАНОГ БРОЈА ЉУДИ КОЈИ СЕ МОГУ БЕЗБЕДНО ЕВАКУИСАТИ ИЗ ОБЈЕКТА

Пут за евакуацију из објекта од полазног места ПМ (место на којем се може затећи особа у тренутку сазнања да је дошло до таквог развоја пожара да је потребна евакуација) до првог излаза (крајњи излаз из објекта) треба да буде довољно кратак да се евакуација из овог дела угроженог простора оствари пре него што настане дуже директно излагање особе ватри и диму или јој ватра и дим запрече излаз.

Прорачун максималаног броја лица која који се могу безбедно евакисат из објекта урађена је у складу са Техничким препорукама за заштиту од пожара стамбених, пословних и јавних зграда СРПС ТП 21/2003.

Критеријум СПМ -фактор специфична пропусна моћ излаза

За прорачун потребног броја евакуационих излаза и њихових димензија важан фактор је специфична пропусна моћ, СПМ, која показује број људи који може да прође кроз пролаз или излаз одређене ширине у току 1 минута.

Британски стандарди БС 5588 полазе од претпоставке да пропусна моћ отвора ширине 0,5 м износи 40 особа у минути. Може се узети да за ширину пролаза од 0,9 м СПМ износи 48—62 особе/м-мин; за ширину од 1.40 м СПМ износи 78—90 особа/м-мин, а за ширину од 1,80 м износи 98—108 особа/м-мин. Веће вредности СПМ усвајају се за децу од 5 до 15 година, а мање за одрасле, стабије покретне особе, особе које се воде (мала деца, инвалиди, слабовидне особе и сл.).

Прорачун 1 : Главна зграда Х.Т.Ш „Божидар Ђорђевић Кукар" - Влајкова 94, Лесковац

-спратност објекта	Пр+2
- максимални број људи који се могу наћи у објекту	450
- приступ-саобраћајнице	неометан приступ унутрашним саобраћајницама
- класификација зграда према намени, издвојености И висини	НП 1- издвојене пословне зграде И зграде у низу висине до 9 м
- степен отпорн. према пожару	III
- евакуациони излази	директан излази
- дизелел електро агрегат	-
- аку батерије	-
- противпанично светло	Да
- громобран	Да
- ручна и аут. дојава пожара	-
- аутоматско гашење пожара	-
- извори воде	Градски водовод
- унутрашња хидр. мрежа ø50	Да
- спољна хидр. мрежа ø80	Да
- Ватрогасна јединица	Лесковац

За ширину евакуационих излаза усвојићемо да СПМ износи 70 особа/мин. За евакуацију у случају пожара из објекта користе се 3 излаза. Максимално време предвиђено стандардом СРПС ТП21. потребно за евакуацију људи из објекта у случају пожара износи 5 минута. На основу максимално допуштеног времена евакуације и броја људи који се могу наћи у објекту у моменту појаве пожара ширина пролаза из свих просторија у потпуности задовољава важеће норме. Пут за евакуацију је раван, непрекидан, слободан и незакрчен.

a) **Приземље**

тук=Л1/Во + тз=50м/1.5м/с + 60с = 93,3 с

b) **I Спрат**

тук=Л1/Во+ Л2/Ве + тз=50м/1.5м/с + 10м/1.2м/с + 70с = 111,6 с

c) **II Спрат**

тук=Л1/Во+ Л2/Ве + тз=50м/1.5м/с + 20м/1.2м/с + 80с = 130 с

где је

Ве - пројектна брзина ометаног кретања

Во - брзина неометаног кретања

Л - дужина пута и етапе евакувације ,

Тук-укупно време потребно за евакуацију,

тз= ∑тзи -пројектовано време задржавања (сужење коридора, скретање под углом наилажење на степениште или рампу)

На основу прорачуна укупно време потребно за евакуацију у случају пожара, у најнеповољнијем случају износи 2 мин и 10 с што је далеко мање од времена предвиђеног стандардом СРПС ТП21. а које износи 5.0 минута.

Прорачун 2 : Фризерски салон радионице - Влајкова 94, Лесковац

-спратност објекта	Пр
- максимални број људи који се могу наћи у објекту	100
- приступ-саобраћајнице	неометан приступ унутрашним саобраћајницама
- класификација зграда према намени, издвојености И висини	НП 1- издвојене пословне зграде И зграде у низу висине до 9 м
- степен отпорн. према пожару	III
- евакуациони излази	директан излази
- дизелел електро агрегат	-
- аку батерије	-
- противпанично светло	Да
- громобран	Да
- ручна и аут. дојава пожара	-
- аутоматско гашење пожара	-
- извори воде	Градски водовод
- унутрашња хидр. мрежа 050	-
- спољна хидр. мрежа 080	Да
- Ватрогасна јединица	Лесковац

За ширину евакуационих излаза усвојићемо да СПМ износи 40 особа/мин. За евакуацију у случају пожара из објекта користе се 3 излаза. Максимално време предвиђено стандардом СРПС ТП21. потребно за евакуацију људи из објекта у случају пожара износи 5 минута. На основу максимално допуштеног времена евакуације и броја људи који се могу наћи у објекту у моменту појаве пожара ширина пролаза из свих просторија у потпуности задовољава важеће норме. Пут за евакуацију је раван, непрекидан, слободан и незакрчен.

а) Приземље

тук=Л1/Во + тз=15м/1.5м/с + 30с = 80 с

где је

Ве - пројектна брзина ометаног кретања

Во - брзина неометаног кретања

Л - дужина пута и етапе евакувације ,

Тук-укупно време потребно за евакуацију,

тз= ∑тзи -појектовано време задржавања (сужење коридора, скретање под углом наилажење на степениште или рампу)

На основу прорачуна укупно време потребно за евакуацију у случају пожара, у најнеповољнијем случају износи 40 с што је далеко мање од времена предвиђеног стандардом СРПС ТП21. а које износи 5.0 минута.

IV ЛИЦА ЗАДУЖЕНА ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОЖАРА И ПРОТИВПОЖАРНУ ПРЕВЕНТИВУ

Члан 6.

Посебне обавезе и одговорности у области спровођења противпожарних мера и заштите од пожара у просторијама школске установе имају Лица стручно оспособљена за спровођење заштите од пожара.

Члан 7.

Запослени из члана 6. ових Правила, у оквиру своје надлежности, обављају следеће послове:

1. организују, спроводе и унапређују заштиту од пожара ради повећања степена безбедности радника и деце, и имовине школске установе;
2. спроводе мере заштите од пожара утврђене Законом, одговарајућим општинским прописима и овим Правилима;
3. врше обуку радника школске установе у вези начина употребе ватрогасних и других апарата за гашење пожара, и предочавају радницима опасности које им прете од пожара;
4. врше контролу функционалности уређаја за гашење од пожара, хидраната и других апарата који служе за гашење пожара и о томе води уредну евиденцију;
5. контролишу да ли су на свим местима постављени знаци упозорења, опасности и забране, као и упутства за руковање противпожарним апаратима, да ли су означени правци кретања и излази, и посебно сигнализирају отклањање недостатака на противпожарним апаратима, врше набавку нових, замену и повлачење дотрајалих и др.;

6. сарађују са Ватрогасном службом у граду;
7. врше обиласке објеката предшколске установе и упозоравају на непридржавање мера заштита од пожара;
8. врше визуелну контролу над уређајима за противпожарну заштиту и коришћење истих;
9. у случају непосредне опасности од избијања пожара, елементарних непогода и др., предузимају хитне мере за њихово брзо и ефикасно отклањање и забрањују рад на критичним местима;
10. обавештавају писмено директора о утврђеним недостацима у спровођењу противпожарне заштите, и о налазима органа са стране;
11. састављају информације о стању заштите од пожара у објектима школске установе;

V УПРАВНИ ОДБОР

Члан 8.

Управни одбор у области организовања, спровођења и унапређења заштите од пожара, поред послова који су му стављени у надлежност Законом, врши и следеће послове:

1. доноси Правила о заштити од пожара, План евакуације, као и Програм обуке радника о заштити од пожара;
2. стара се о обезбеђивању средстава, утврђује потребна средства за заштиту од пожара и одобрава њихово коришћење;
3. најмање два пута годишње остварује увид у стање организације од пожара и степена безбедности радника и деце, и предузима потребне мере у циљу унапређења заштите од пожара;
4. разматра инспекцијске и друге налазе и извештаје из домена противпожарне заштите, као и извештаје и закључке других органа и предузима све мере да се утврђени недостаци отклоне у датим роковима;
5. стара се да се сви радници благовремено информишу о стању и спровођењу мера заштите радника и имовине школске установе од пожара;
6. утврђује материјалну и другу одговорност пословодног органа и других радника због неспровођења мера заштите од пожара;
7. врши и све друге послове утврђене Законом или по својој иницијативи, а у циљу обезбеђења објеката, и запослених и деце у школској установи.

VI ДИРЕКТОР ШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ

Члан 9.

Директор школске установе у вршењу послова заштите од пожара има следећа права и обавезе:

1. непосредно је одговоран за организовање и заштиту од пожара у школској установи, спровођење мера заштите од пожара, а нарочито за примену прописаних и наложених мера од надлежних инспекцијских служби, у вези заштите од пожара;
2. предлаже управном одбору разматрање појединих питања из области заштите од пожара и предузима одговарајуће мере за њихово решавање;
3. стара се о благовременом доношењу Правила о заштити од пожара, као и доношењу свих других одлука и аката из ове области;
4. организује обуку радника из области заштите од пожара, и доноси одлуке о остваривању појединих права и обавеза, и одговорности запослених, из области заштите од пожара;
5. стара се о благовременом и потпуном информисању радника о стању, средствима и мерама које се предузимају на спровођењу и унапређењу заштите од пожара.

VII ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 10.

Запослени у школској установи су основни носиоци послова и задатака заштите од пожара. У овој области запослени имају следећа права и дужности:

1. да непосредно учествују у организовању, спровођењу и унапређењу послова и задатака заштите људи и имовине школске установе;
2. да предузимају, спроводе и придржавају се прописаних мера заштите од пожара;
3. да траже помоћ од органа и лица за отклањање узрока угрожавања људи од пожара;
4. да буду истинито, потпуно и благовремено обавештени о појавама угрожавања људи и имовине школска установа и мерама и радњама које су предузете за отклањање последица угрожавања;
5. да се оспособљавају и врше проверу знања за непосредно примењивање мера заштите, отклањања узрока и појава угрожавања, као и њихових последица;
6. да у току рада и по завршетку радног времена прате и контролишу рад и исправност машина, уређаја, инсталација и других средстава са којима раде или се налазе у њиховој околини, и да сваки квар или неисправност одмах пријаве надлежној служби у циљу отклањања њихове неисправности, које могу да угрозе безбедност радника школске установе и имовине школске установе;
7. да пажљиво рукују са опасним материјалима и машинама и да примењују све мере заштите при њиховом коришћењу;
8. да се старају да приступ њиховом радном месту буде слободан и могућ, како би се несметано приступило коришћењу средстава за гашење пожара и других средстава заштите;
9. да користе лична заштитна средства и опрему на прописан начин;
10. да непосредно учествују у гашењу пожара ако до њега дође, ако то могу да учине без опасности по себе и друга лица и да о томе одмах обавесте Ватрогасну организацију, станицу полиције, ради заштите радника и деце као и имовине школске установе.

Члан 11.

Уколико се запослени у школској установи не придржавају мера наведених у претходном члану, чине тежу повреду радне обавезе и одговарају дисциплински и материјално.

Члан 12.

Све одредбе ових Правила обавезне су за запослене у школској установи који су засновали однос на неодређено и одређено радно време, као и на раднике других органа и организација који по било ком основу раде у школској установи или користе просторије школске установе.

VIII ОБУКА ЗАПОСЛЕНИХ ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ОД ПОЖАРА

Члан 13.

Обука запослених из области заштите од пожара врши се на основу Програма који доноси Управни одбор, а на који даје сагласност надлежна служба органа унутрашњих послова.

Члан 14.

Циљ обуке је стицање најнеопходнијих теоријских и практичних знања из области заштите од пожара. Обука се изводи путем предавања, практичних вежби и слично, а обавезна је за све раднике школске установе.

Предавања и проверу знања из области заштите од пожара обавља овлашћена организација противпожарне заштите или друго овлашћено лице.

IX ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ПОЖАРА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 15.

Сваки запослени у школској установи који примети пожар дужан је да га угаси ако је у могућности и ако то може да уради без опасности за себе и другога.
Уколико запослени није у могућности да сам угаси пожар дужан је да о пожару одмах обавести Ватрогасну јединицу, на телефон 193.

Члан 16.

Запослени у школској установи дужни су да учествују у гашењу пожара и спасавању људи и имовине предшколске установе.
За време пожара сви запослени дужни су да извршавају налоге руководиоца акције за гашење пожара.

Члан 17.

При гашењу пожара предузимају се поступне мере за непосредну акцију гашења пожара-искључење електричне струје, затварање гаса и слично, као и уклањање документације која би могла бити уништена или оштећена пожаром.

На месту пожара сме се налазити само потребан број запослених у сврху гашења пожара. Након сваког гашења пожара, у сарадњи са професиналном ватрогасном јединицом, одређује се лице које ће на месту пожара дежурати одређени број сати након пожара како би се спречило поновно избијање пожара.

Члан 18.

О насталом пожару у школској установи домар, лица за заштиту од пожара дужни су обавезно да обавесте надлежну службу органа за унутрашње послове града.

Члан 19.

Гашење пожара и спасавање имовине и људи школске установе врши се док се пожар не угаси и за то време нико не може да напусти школску установу.

Члан 20.

Посебна комисија за испитивање узрока пожара извршиће одговарајуће увиђаје и испитивања што је пре могуће.

Одговорна лица омогућиће комисији рад и настојаће да сачувају трагове извора и узрока настанка пожара.

Лице за заштиту од пожара је обавезно да након угашеног пожара, у сарадњи са комисијом и одговорним лицима, сачини писмени извештај о току, интервенцији и свим предузетим мерама, и достави га управном одбору.

X ОПРЕМА И СРЕДСТВА ЗА ГАШЕЊЕ ПОЖАРА

Члан 21.

У сврху гашења пожара у школској установи стоје на располагању ватрогасни апарати и хидрантска мрежа.

Члан 22.

Ватрогасни апарати:

1.морају бити постављени на прикладним и незакрченим местима и на дохват руке;
2.повремено треба вршити њихов преглед али не мање од два пута годишње, а мање недостатке одмах отклањати;
3.сваки апарат мора да има контролну картицу са подацима о пуњењу и контроли са датумом и потписом.

Члан 23.

У сврху што бољег коришћења хидраната потребно је придржавати се следећих правила
1.сви хидранти морају бити обележени ознаком "Н";
2.сваки зидни хидрант мора да садржи котур ватрогасних црева премера 52 ммса патент млазницом;
3.пролаз до хидранта мора бити стално слободан и незакрчен док у зимско доба треба стално чистити снег са поклопца подземних хидраната;
4.сваки примећени квар на водоводној мрежи треба одмах уклонити;
5.мора бити постављена видљива ознака места хде се налази главни вентил за отварање и затварање воде.

XI ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 24.

Ова правила ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школске установе.

Заменик председника школског одбора
Мирослав Митић

Објављено на огласној табли школе дана 24.12.2018.године.

Деловодни број 1394 од 24.12.2018.године.